

Styreledere positive til produksjonsregulering

Tv Jan Erik Fløtre (nestleder Nortura), Beate Menes Didriksen (Norsvin), Erling Gresseth (TYR), Ingunn Dalaker Øderud (Fjørfelaget), Ronald Slemmen (NSG) og Trine Hasvang Vaag (styreleder Nortura)

Nortura, Norsvin, Fjørfelaget, NSG og TYR er enige om at produksjonsregulering er en naturlig del av markedsreguleringen og at vi har behov for å benytte oss av det også fremover. Mange hevder at økt lønnsomhet for husdyrprodusentene kun fører til ny overproduksjon. I enkelte produksjoner kan det være en utfordring, mens for andre har vi allerede gode virkemiddel for å regulere produksjonen eller at påstanden rett og slett er feil. Forskjellene mellom de ulike produksjonene er for stor til at vi kan skjære alle over en kam, og derfor tilpasser vi verktøykassa deretter.

I svinenæringen som har opplevd perioder med overproduksjon ser vi at det er ikke lengre er nyetableringer som forårsaker ubalansen. Effektivitetsøkninger i smågrisproduksjonen og stagnasjon i salget vil fortsatt være utfordringene fremover. Her har vi allerede muligheter for å regulere til dels kraftig på slaktevekter, og i ytterste konsekvens kan vi gjennomføre mer omfattende utkjøpsordning for smågrisprodusenter. Vi har også muligheten dersom det blir behov for å kunne kompensere for midlertidig reduksjon av smågrisproduksjonen eller å forlenge saneringsperioder hos smågrisprodusenter.

Saueprodusentene har virkelig kjent på kroppen at overproduksjon koster. Det er viktig å merke seg at hovedårsaken til overproduksjonen vi har hatt er sammensatt. Økt produksjon kombinert med et svakere salg enn forventet var en årsak. Men vi skal heller ikke glemme at myndighetenes endring av telledato ga betydelig økt utslakting av sau, i tillegg til at tørken i 2018 også bidro med ytterligere overskudd i et allerede mettet marked. Saueprodusentene har vist at de i fellesskap har holdt tilbake produksjonen, og igjennom å lytte til markedsregulators oppfordringer og etableringen av produsentrådet for sau vil det bidra til holde produksjonen i bedre balanse fremover.

For storfeprodusentene er situasjonen en litt annen. Fortsatt har vi en liten underdekning i markedet og vi har heller ikke sett hvordan melkeproduksjonen faktisk kommer til å tilpasse seg en hverdag med bortfall av Jarlsbergeksport og et normalisert melkebehov når pandemien slipper taket. Om

norske aktører i matbransjen heller vil bruke norsk storfekjøtt fremfor importkvoter vil vi ikke oppleve overproduksjon her. Uansett vet vi at potensialet er stort for å regulere produksjonen med reduserte slaktevekter og mulig slakting av kalv. Dette er prøvd før og vi vet at det virker.

Eggprodusentene har i lang tid opplevd at nyetableringer er årsaken til overproduksjon. Det er håndtert i dag blant annet igjennom førtidsslakting og at bransjen frem til utgangen av 2020 eksporterte noen eggprodukter med eksportstøtte igjennom RÅK-ordningen som nå dessverre er avvirket. Det er i eggsektoren at vi har det største behovet for et virkemiddel som kan regulere produksjonen på en slik måte at vi får en kontrollert og balansert nyetablering når det er behov i markedet. Det finnes alternative muligheter for å få dette til på en smidig måte, her handler det først og fremst om politisk vilje til å gi oss den muligheten. Vi er klare dersom politikerne gir oss det.